

Samverkansöverenskommelse Polisen och Åre kommun

Denna samverkansöverenskommelse syftar till att säkra ett långsiktigt och hållbart brottsförebyggande arbete mellan Polismyndigheten och Åre kommun, med gemensamma fokusområden och mål framtagna utifrån en lokal lägesbild.

Inledning

För att stärka samverkan mellan polis och kommun har, sedan 2010, kommuner runt om i Sverige och lokal polis upprättat överenskommelser om samverkan i det gemensamma brottsförebyggande arbetet. Samverkansöverenskommelsen är ett verktyg för att skapa struktur och systematik i samverkan mellan polis och kommun. Den utgör ett gemensamt dokument som beskriver vad parterna har beslutat att samverka om och kompletteras med andra dokument som åtgärdsplan och medborgarlöften.

Samverkansmodellen

Samverkan mellan polisen och kommunen bygger på fem steg enligt rekommendationerna i *Samverkan i lokalt brottsförebyggande arbete*, BRÅ, Polismyndigheten och SKL, 2016.

1. Faktainsamling om det brottsliga läget i kommunen och gemensam lägesbild upprättas.
2. Genomförande av orsaksanalyser på utvalda fokusområden
3. Åtgärdsplan och medborgarlöften upprättas.
4. Operativt arbete genomförs
5. Resultaten följs upp och utvärdering av brottsförebyggande insatser sker minst en gång per år.
6. Arbetet redovisas till polis- och kommunledning.

Gemensam lägesbild

Polisen och kommunen har utifrån dialoger med medarbetare inom respektive organisation, dialoger med medborgare i kommunen och brottsstatistik tagit fram en gemensam lägesbild för hur den lokala problembilden ser ut i Åre kommun. Utifrån den gemensamma lägesbilden har fokusområden för samverkan identifierats.

Orsaksanalys

Utifrån de fokusområden som polis och kommun väljer att prioritera bör en orsaksanalys genomföras. Det är viktigt att grundligt ta reda på vilka omständigheter som leder till att ett problem uppstår och varför ett brott sker vid en speciell plats eller vid en speciell tidpunkt. Om man gör en analys av de bakomliggande orsakerna till problemet ökar möjligheten till bättre riktade och effektiva åtgärder. Sannolikheten för att problemet uppstår framöver minskar om rätt åtgärder vidtas.

Medborgarlöften och åtgärdsplaner

Medborgarlöften är en utveckling och förstärkning av samverkansöverenskommelsen mellan polis och kommun. Utifrån den gemensamma lägesbilden väljer kommunen och polisen ut fokusområden att prioritera för 2 år och åtgärdsplaner tas fram för att uppfylla löfterna. Medborgarlöften är tillsammans med åtgärdsplanerna ett löfte om konkreta åtgärder från polis och kommun i syfte att öka tryggheten och minska brottsligheten. Polismyndigheten och Åre kommun arbetar sedan 2012 med gemensamma medborgarlöften och åtgärder.

Uppföljning och tidsram

Ny lägesbild tas fram inför varje ny mandatperiod eller tidigare om tydliga samhällsförändringar sker. Samverkansöverenskommelsen revideras vid behov samt inför varje ny mandatperiod. Tidsperioden som överenskommelsen ska gälla har förlängts från tidigare år då långsiktighet och uthållighet är en viktig del i arbetet. Denna överenskommelse gäller från datum för tecknande till 2026-12-31.

Medborgarlöften och åtgärdsplanen följs upp 2 gånger per år utifrån aktuell statistik och intervjuer av berörda verksamheter. Resultatet redovisas i aktuellt forum. Medborgarlöften och åtgärdsplanen revideras med 2 års intervaller eller tidigare om behov uppstår.

I slutet av året sker en uppföljning och utvärdering av året som gått och arbetet redovisas i planerat Råd för trygghet och hälsofrågor samt till polis- och kommunledning.

Gemensamma fokusområden

Utifrån lägesbilden har följande fokusområden för samverkan identifierats:

Narkotika

Utifrån gjorda avloppsmätningar och beslagtagna narkotika misstänker vi att det brukas mycket narkotika i Åre kommun. Polisens statistik visar ingen ökning men det kan förklaras med restriktioner och stängda krogar. Dock kan polisen skönja en ökad liberal syn på cannabisanvändning bland våra ungdomar. Förebyggande arbete gällande ANDTS (alkohol, narkotika, doping, tobak och spel) är viktigt för att ska få färre människor att bruka narkotika.

Vi har inte lyckats identifiera någon specifik målgrupp som kan förklara narkotikaproblematiken men ett förebyggande arbete mot narkotikan bör ske. Narkotika är inte accepterat i samhället och missbruk och kriminalitet går ofta hand i hand.

Skadegörelse

Kommunen uppger att de har ökade kostnader kopplat till klotter på kommunens anläggningar. Näringslivet har uppmärksammat ökat klotter i Åre by. Detta är negativt för kommunens medborgare och besökare.

Även Tågbolagen är hårt drabbade. Klotter på tåg behöver saneras och det resulterar i stillastående tåg. Den totala kostnaden för klotterproblematiken är hög och tågbolag funderar på att sluta köra sina tåg till slutdestinationen i Duved.

Bedrägerier

Antalet anmälda bedrägerier i Åre kommun har minskat med 28 % mellan 2019–2021. Bedrägeribrott är dock fortsatt den vanligaste brottskategorin i Åre kommun. Att bli utsatt för bedrägeri kan liknas vid den identitetskränkning som en brottsutsatt utsätts för vid ett inbrott. De ekonomiska konsekvenserna kan vara betydande och drabbar ofta redan utsatta människor i samhället. Genom att bekämpa bedrägerier bidrar vi i kampen mot den organiserade brottsligheten eftersom det finns en tydlig koppling mellan dem och bedrägeribrott.

Våld i nära relation

Antalet anmälda brott i brottskodgrupp Brott i parrelation och Våld mot kvinnor ökade i Åre kommun under 2021 och mörkertalet är stort eftersom en stor andel våldsutsatta aldrig anmäler de övergrepp de utsätts för i den nära relationen. En uppskattning är att runt en fjärdedel av våldet i nära relation polisanmäls. Hos kommunen har antalet orosanmälningar kopplat till våld i hemmet ökat över tid. Våld i nära relationer förekommer i alla typer av relationer mellan närstående oavsett sexuell läggning och könsidentitet. Kvinnor drabbas oftare av upprepat och mer allvarligt våld. Många barn upplever våld i sin familj. Våld i nära relationer är ett samhällsproblem och är ett allvarligt hot mot den utsattas hälsa och säkerhet. Förutom direkta fysiska skador kan det ge upphov till både psykisk och fysisk ohälsa.

Diskussion

Utifrån medborgarnas svar på trygghetsfrågor i HLV och polisens trygghetsundersökning kan vi konstatera att medborgarna i Åre har en hög upplevd trygghet över tid. Vi kan även se en historisk minskning av brott de senaste åren. 2021 minskade brottsligheten på nationell nivå med 6% i Åre kommun hade vi en minskning med ca 11 %.

En förklaring kan vara pandemin med stängda krogar och stängda gränser men vi har valt inte djuploda i detta.

Åre kommun är en turistkommun med ca 1,9 miljoner gästnätter per år. Åre kommun är även en genomfartskommun för både turister och transporter som ska till Norge. Detta innebär hög trafikintensitet och ofta höga hastigheter, detta är en orsak till upplevd otrygghet i kommunen. Antalet krogar och gäster innebär även en risk för våld i offentlig miljö. Utifrån detta så måste vi kontinuerligt arbeta med trafikrelaterad otrygghet och våld i offentlig miljö.

Psykisk ohälsa har också identifierats som ett växande samhällsproblem men vi har valt att fokusera på områden direkt kopplat till brottslighet.

Utöver dessa områden tillkommer samverkan för våldsbejakande extremism samt utveckling av samverkansprocessen mellan kommun och polis.

Konkreta åtgärder, aktiviteter och mål beskrivs i den gemensamma åtgärdsplanen. Vissa åtgärder lyfts ut och kommuniceras som medborgarlöften.

Överenskommelse

Polismyndigheten och lokalpolisområde Jämtland/Härjedalen tecknar härmed, tillsammans med Åre kommun, en överenskommelse om samverkan för att öka upplevelse av trygghet och förebygga brott i Åre kommun.

August Knutsson

Lokalpolisområdeschef

Lokalpolisområde Jämtland/Härjedalen

Martine Eng

Kommunstyrelsens ordförande

Åre kommun

Bilagor

Bilaga 1 Medborgarlöften för 2023 – 2024

Bilaga 2 Gemensam åtgärdsplan för 2023 - 2024